

PRAVILA PODDEPOJA

1. UVODNE DOLOČBE

Namen in uporaba pravil

1. člen

Ta pravila se uporabljajo za vodenje poddepoja finančnih instrumentov, ki ga Deželna banka Slovenije d. d. (v nadaljevanju DBS oz. poddepozitar) vodi v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih za račun svojih strank vodi preko svojega računa v centralnem depozitu ali vmesnem depozitu.

DBS centralnega depozitarja ali vmesnega poddepozitarja izbere po lastni presoji. DBS ne odgovarja za ravnanje centralnega depozitarja ali vmesnega poddepozitarja, odgovarja pa za njegov skrben izbor.

Ta pravila določajo:

- način vodenja poddepoja in način opravljanja vpisov v poddepoju,
- način, na katerega poddepozitar uresničuje pravice iz finančnih instrumentov strank,
- vsebino in način izdaje nalogov za stranke oziroma imetnika pravice tretjega za razpolaganje s finančnimi instrumenti stranke.
- pogostnost in način izdaje poročil o stanju finančnih instrumentov stranke in pravic tretjih na teh finančnih instrumentih ter
- vsebino in način predložitve zahteve za izpisek iz poddepoja.

Pomen izrazov

2. člen

Posamezni izrazi, uporabljeni v teh pravilih, imajo naslednje pomeni:

- **deponirani finančni instrument ali DFI** je finančni instrument, katerega zakoniti imetnik je poddepozitar ali v zvezi s katerim ima poddepozitar pravico od zavezanca zahtevati, da za račun poddepozitarja uresničuje pravice iz tega finančnega instrumenta in po njegovem nalogu z njim razpolaga,
- **zavezanec** pomeni v zvezi s posameznim deponiranim finančnim instrumentom:
 - o izdajatelja takšnega finančnega instrumenta in vsako drugo osebo, katere obveznosti izhajajo iz tega finančnega instrumenta ali
 - o osebo, ki se je zavezala za račun poddepozitarja uresničevati pravice iz tega finančnega instrumenta in po njegovem nalogu z njim razpolagati,
- **vrsta DFI** pomeni vse DFI istega izdajatelja, ki imajo enake lastnosti in iz katerega izhajajo enake pravice,
- **pravice iz DFI** pomenijo, v zvezi s posameznim deponiranim finančnim instrumentom, naslednje pravice poddepozitarja:
 - o vse pravice, ki jih ima poddepozitar v razmerju do zavezanca iz naslova tega deponiranega finančnega instrumenta ali v zvezi z njim,
 - o pravico razpolagati z deponiranim finančnim instrumentom oziroma to zahtevati od zavezanca,
- **DFI stranke** pomeni, v zvezi s posamezno stranko, pravice, ki pripadajo stranki v razmerju do poddepozitarja na podlagi DFI, ki se vodijo na njenem računu DFI,
- **ZTFI** pomeni Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07, 100/07, 108/10 – UPB3, 78/11 in 55/12),
- **stranka** je oseba, za katero poddepozitar na podlagi pogodbe vodi enega ali več računov DFI,
- **račun DFI** pomeni evidenco deponiranih finančnih instrumentov, ki jo poddepozitar vodi za stranko v skladu s temi pravili,
- **imetnik pravic** pomeni vsako izmed naslednjih oseb:
 - o stranko,
 - o osebo, v korist katere je vpisana pravica tretjega na DFI stranke,
 - o zakonitega zastopnika drugega imetnika pravic in

- o osebo, ki je kot pooblaščenec upravičena zastopati drugega imetnika pravic v razmerju do poddepozitarja,
- **zastavni upnik** je oseba, ki ima zastavno pravico na DFI stranke,
- **užitar** je oseba, ki ima užitek na DFI stranke,
- **odkupni upravičenec** je oseba, ki ima odkupno pravico na DFI stranke,
- **predkupni upravičenec** je oseba, ki ima predkupno pravico na DFI stranke,
- **upravičenec do prepovedi razpolaganja** je oseba, v korist katere je na DFI stranke vpisana prepoved razpolaganja,
- **pravica tretjega** pomeni naslednje pravice tretjih oseb na DFI stranke,
 - o zastavno pravico,
 - o užitek,
 - o odkupno pravico,
 - o predkupno pravico in
 - o prepoved razpolaganja,
- **enolična identifikacijska številka** pomeni:
 - o za osebo, ki je vpisana v davčni register v Republiki Sloveniji, njeno davčno številko,
 - o za fizično osebo, ki je vpisana v centralni register prebivalstva oz. pravno osebo, ki je vpisana v poslovni register v Republiki Sloveniji, njeno enotno matično številko (EMŠO) oz. matično številko pravne osebe,
 - o za vsako drugo osebo lastno identifikacijsko številko, ki jo takšni osebi dodeli poddepozitar v skladu s 4. členom teh pravil,
- **transakcija** pomeni vsako spremembo stanja DFI na računu stranke ali pravic tretjega na DFI stranke.

Če v teh pravilih za posamezen izraz ni določen drugačen pomen, imajo izrazi, uporabljeni v teh izrazih pomeni, kot so opredeljeni v ZTFI.

2. NAČIN VODENJA PODDEPOJA IN OPRAVLJANJE VPISOV V PODDEPOJU

Evidenca, ki jih vodi poddepozitar v zvezi s poddepojem

3. člen

Poddepozitar vodi v zvezi s poddepojem naslednje evidence:

- evidenco strank in drugih imetnikov pravic,
- evidenco o računih DFI,
- evidenco DFI.

Evidenca strank

4. člen

V evidenci strank vodi poddepozitar za vsako stranko njene identifikacijske podatke in sicer:

- ime in priimek oz. firmo stranke,
- naslov stalnega prebivališča oz. sedež stranke,
- datum rojstva,
- enolično identifikacijsko številko,
- podatke o omejitvah (smrt, poslovna nesposobnost,...),
- v primeru, če je imetnik živ in nima poslovne sposobnosti, podatke o zakonitem zastopniku oz. zastopnikih (npr. dveh starših), in sicer za vsakega zakonitega zastopnika:
 - o tip zastopnika (roditelj / skrbnik),
 - o način zastopanja (skupaj z drugim zastopnikom/ posamično),
 - o enolično identifikacijsko številko,
- podatke o osebah, ki so upravičene dajati naloge poddepozitarju v imenu pravne osebe (ime in priimek in naslov oz. firmo, sedež in matično številko pooblaščenca).

Identifikacijske podatke o stranki vpiše poddepozitar v evidenco ob odprtju prvega računa DFI, podatke o drugem imetniku pravic pa ob prvem vpisu pravic takšnega imetnika pravic v poddepo.

Če imetnik pravic ni vpisan, in se kljub pridobitvi lastnosti imetnika pravic ni dolžan vpisati, v davčni register v Republiki Sloveniji, mu poddepozitar dodeli lastno identifikacijsko številko, po kateri se takšen imetnik pravic loči od vseh ostalih imetnikov pravic.

Poddepozitar vpiše spremembo identifikacijskih podatkov na podlagi naloga imetnika pravic za spremembo podatkov. Če se spreminjajo podatki, ki jih je poddepozitar pridobil na podlagi izpiska iz uradne evidence ali druge javne listine, mora biti nalogo priložen nov izpisek iz takšne uradne evidence ali javna listina, iz katere izhaja sprememba podatka.

Evidenca računov DFI **5. člen**

V evidenci računov DFI vodi poddepozitar naslednje vrste podatkov o vsakem računu DFI:

- podatek o številki računa,
- podatek o vrsti računa DFI,
- enolično identifikacijsko številko,
- podatke o stanju in vse spremembe stanj DFI na računu,
- podatke o stanju in vse spremembe stanj pravic tretjih na DFI na računu,
- podatke o transakcijah in
- podatke o izplačilih iz naslova DFI stranke.

Podatki o stanju DFI na računu oziroma stanju pravic na DFI na računu se spremenijo na podlagi vpisov poddepozitarja. Poddepozitar izvršuje vpise v časovnem vrstnem redu, kot prejme naloge ali odločbe, ki so pravni temelj za izvršitve vpisov.

V zvezi s pravicami tretjih na DFI na računu se v evidenci računov DFI vodijo naslednji podatki:

- enolična identifikacijska številka vsakega imetnika pravice,
- vrsta pravice,
- vrsta DFI in količina DFI posamezne vrste, na katere se nanaša pravica tretjega,
- trajanje pravice,
- podatek o denarnem računu za izplačilo zastavnemu upniku ali užitarju,
- podatek o odkupni ceni pri odkupni pravici.

V primeru, če je zastavna pravica vpisana v korist več zastavnih upnikov, se vpiše tudi delež vsakega zastavnega upnika na zavarovani terjatvi. Zastavna pravica se na posameznih DFI na računu lahko vpiše kot maksimalna zastavna pravica, tako da se določi najvišji znesek, do katerega za zavarovanje terjatve jamčijo zastavljeni DFI.

Zastavna pravica se lahko ustanovi tudi tako, da se nanaša na vsakokratno stanje vseh DFI na posameznem računu.

Poddepozitar spremeni podatek o denarnem računu za izplačila zastavnemu upniku ali užitarju na podlagi naloga zastavnega upnika ali užitarja.

Za vsako spremembo stanj DFI na računu in spremembo stanj pravic tretjih na DFI na računu poddepozitar vodi podatke o datumu spremembe, vrsti spremembe, količini DFI in pravnem temelju spremembe (nalogo stranke oziroma določbi pristojnega organa).

V zvezi z vsakim izplačilom, ki ga poddepozitar izvrši stranki oziroma imetniku pravic tretjega iz naslova imetništva oz. uresničitve pravic iz DFI stranke, poddepozitar vodi naslednje podatke:

- enolično identifikacijsko številko stranke oziroma imetnika pravice tretjega, ki je bil upravičen do izplačila,
- izplačani znesek,

- podatke o denarnem računu, v dobro katerega je bilo plačano izplačilo za imetnika pravice,
- znesek odtegnjenega davka,
- znesek ostalih stroškov in nadomestil, ki se odtegnejo od izplačila,
- pravni temelj izplačila.

Podlaga za vpise v evidenco DFI so podatki o stanjih in spremembah stanj, ki jih poddepozitar prejme od centralnega depoja oziroma vmesnega depoja, v katerem se vodi evidenca pravic poddepozitarja v zvezi s takšnimi DFI.

3. POSLOVANJE Z RAČUNI DFI

Odprtje računa DFI **6. člen**

Poddepozitar odpre za stranko račun DFI na podlagi pisne pogodbe, sklenjene med poddepozitarjem in stranko.

Stranka ima lahko pri poddepozitarju odprtih več računov DFI.

Račun DFI se lahko odpre kot račun stranke, kot račun gospodarjenja ali kot fiduciarni račun. Za katero vrsto računa gre, se določi v pogodbi med poddepozitarjem in stranko. Račun gospodarjenja se odpre samo v primeru, če ima stranka s poddepozitarjem sklenjeno pogodbo o gospodarjenju s finančnimi instrumenti.

Če je račun DFI odprt kot račun stranke ali kot račun gospodarjenja, je poddepozitar upravičen domnevati, da stranka izvršuje pravice iz DFI stranke na takšnem računu za svoj račun.

Če je račun DFI odprt kot fiduciarni račun, je poddepozitar upravičen domnevati, da stranka izvršuje pravice iz DFI stranke na takšnem računu za račun ene ali več drugih oseb.

Prenos DFI v korist računa DFI **7. člen**

Stranka pridobi pravice iz naslova DFI stranke, ko se takšni DFI vpišejo v korist njenega računa DFI.

Poddepozitar vpiše DFI v korist računa DFI:

- če enako količino DFI iste serije istočasno vpiše v breme drugega računa DFI ali
- ko se lahko prepriča, da je bila enaka količina DFI iste serije dokončno vpisana v korist poddepozitarjevega računa pri centralnem depoju ali vmesnem depoju, v katerem se vodi evidenca pravic poddepozitarja v zvezi s takšnimi DFI in da so bili ti DFI prejeti za stranko, ki je imetnik takšnega računa DFI.

Če se DFI vpišejo v korist poddepozitarjevega računa pri centralnem depoju ali vmesnem depoju na podlagi pravnega posla, ki ga je po naročilu stranke izvršil poddepozitar ali druga oseba, kateri je poddepozitar posredoval naročilo stranke, se šteje pogoj iz druge alineje prejšnjega odstavka za izpolnjen, ko poddepozitar prejme obvestilo o izpolnitvi takšnega posla.

Poddepozitar stranki na njeno zahtevo sporoči:

- katere finančne instrumente je mogoče prenesti v poddepo pri poddepozitarju in pod kakšnimi pogoji,
- podatke, ki jih mora vsebovati obvestilo o prenosu oz. vpisu DFI v korist poddepozitarjevega računa pri centralnem depoju ali vmesnem depoju, da bo mogoče šteti, da je poddepozitar takšne DFI prejel za to stranko.

Prenos DFI v breme računa DFI **8. člen**

S vpisom DFI v breme računa DFI prenehajo vse pravice imetnika računa iz naslova teh DFI in pravice tretjih na njih.

Prenos DFI se izvrši bodisi tako, da jih poddepozitar hkrati vpiše v dobro drugega računa DFI, bodisi tako, da jih v breme svojega računa pri centralnem depozitu ali vmesnem depozitu prenese v korist druge osebe.

Poddepozitar izvrši prenos DFI na podlagi popolnega in pravnega naloga upravičenega nalogodajalca za prenos DFI ali na podlagi zavezujoče odločbe pristojnega organa.

Nalog za prenos DFI je pravilen in popoln, če je dan v obliki in na način, ki ju ta pravila določajo za dajanje nalogov poddepozitarju, in če vsebuje:

- podatke o DFI, ki so predmet prenosa,
- navodila za prenos, ki poddepozitarju omogočajo izvršitev prenosa v korist določene osebe.

Upravičeni nalogodajalec za prenos DFI je:

- če pri teh DFI ni vpisana nobena pravica tretjega, imetnik računa DFI,
- če je pri teh DFI vpisana zastavna pravica, zastavni upnik,
- če je pri teh DFI vpisana kakšna druga pravica tretjega, imetnik računa skupaj z vsemi imetniki pravic tretjih.

Poddepozitar vpiše izbris DFI v breme računa DFI tudi, če ti DFI prenehajo obstajati in niso več vpisani v korist poddepozitarjevega računa pri centralnem depozitu ali vmesnem depozitu. Če v zameno za DFI, ki jih je zaradi njihovega prenehanja vpisal v breme računa DFI, poddepozitar prejme nadomestne DFI, jih vpiše v korist računa stranke in na nadomestnih DFI vpiše zastavno pravico ali užitek, ki sta prenehala zaradi vpisa DFI v breme računa.

Vpisi v zvezi s pravicami tretjih **9. člen**

Poddepozitar vpiše pridobitev, prenos in prenehanje pravic tretjih na DFI stranke na podlagi popolnega in pravnega naloga upravičenega nalogodajalca ali na podlagi zavezujoče odločbe pristojnega organa.

Nalog za vpis pridobitve, prenosa ali prenehanja pravic tretjih na DFI stranke je pravilen in popoln, če je dan v obliki in na način, ki ju ta pravila določajo za dajanje nalogov poddepozitarju, in če vsebuje podatke, s katerimi se takšne pravice tretjega vpisujejo v evidenco o računih DFI v skladu s temi pravili.

Hkrati z vpisom pridobitve posamezne pravice tretjega na določenem DFI stranke poddepozitar vpiše izbris vseh drugih pravic tretjih na takšnem DFI, razen predkupne pravice.

Upravičeni nalogodajalec za vpis pridobitve pravice tretjega pri DFI stranke je stranka skupaj s tistimi imetniki pravic tretjih, ki se zaradi vpisa pravice tretjega, na katero se nanaša nalog, izbršijo.

Upravičeni nalogodajalec za vpis prenosa pravice tretjega pri DFI stranke je:

- v primeru zastavne pravice, zastavni upnik,
- v primeru drugih pravic pa oseba, ki poddepozitarju z javno listino dokaže, da je takšna pravica prešla nanjo z univerzalnim pravnim nasledstvom.

Upravičeni nalogodajalec za vpis izbrisa pravice tretjega pri DFI stranke je:

- imetnik takšne pravice tretjega,
- stranka, če je potekel čas, za katerega je bila pravica tretjega vpisana ali če z javno listino dokaže, da je nastopilo dejstvo, ki

povzroči prenehanje takšne pravice tretjega (npr. smrt užitarja).

4. URESNIČEVANJE PRAVIC IZ DFI

Splošno o uresničevanju pravic iz DFI **10. člen**

Poddepozitar v zvezi z DFI, ki se vodijo na računih DFI za račun strank, uveljavlja pravice iz DFI v razmerju do zavezancev.

Pri uresničevanju pravic iz DFI je dolžan poddepozitar ravnati v skladu z navodili stranke.

Poddepozitar ni dolžan stranki posredovati letnih poročil, sporočil namenjenih imetnikom DFI, obvestil ali drugih dokumentov ali informacij, ki se nanašajo na katerekoli dejanje izdajatelja DFI.

Poddepozitar posreduje stranki vsako obvestilo v zvezi z DFI stranke, ki ga prejme od zavezanca. Če takšno obvestilo vsebuje poziv k izbiri ene ali več možnosti za uveljavitev pravic iz DFI, poddepozitar hkrati obvesti stranko tudi o tem:

- katero možnost bo štel za izbrano, če stranka ne bo izbrala kakšne druge možnosti (privzeta opcija) in
- v katerem roku ga lahko stranka obvesti o izbiri druge možnosti.

Če v primeru iz prejšnjega odstavka poddepozitar od stranke v danem roku ne prejme drugačnih navodil, je upravičen šteti, da je stranka izbrala privzeto opcijo.

Če poddepozitar na podlagi zamenjave DFI, ki jih vodi za stranko, prejme dodatne ali nadomestne DFI, in število DFI na računu DFI stranke ne zadošča, da bi bila stranka upravičena do celega števila dodatnih ali nadomestnih DFI, je poddepozitar pooblaščen ravnati v skladu s pogoji zamenjave ali navodili stranke

Denarna izplačila **11. člen**

Denarne zneske, prejete od zavezanca iz naslova DFI, poddepozitar izplača na denarni račun imetnika pravic, ki je upravičen do takšnega izplačila, in sicer:

- če je pri DFI vpisana zastavna pravica, na denarni račun zastavnega upnika,
- če je pri DFI vpisan užitek:
 - o zneske dividend, obresti in drugih donosov na denarni račun užitarja,
 - o zneske, ki pomenijo vračilo glavnice ali izplačilo kapitala, na denarni račun stranke, katere DFI je vpisan na presečni dan takšnega izplačila,
- v vseh ostalih primerih na denarni račun stranke, katere DFI je vpisan na presečni dan takšnega izplačila.

Denarna izplačila se plačajo imetniku, zmanjšana za morebitne zneske davkov in drugih dajatev, ki jih je pri izplačilu dolžan obračunati, odtegniti in plačati poddepozitar.

Glasovalne pravice **12. člen**

Poddepozitar ni upravičen uresničevati glasovalnih pravic, ki izhajajo iz DFI, vpisanih na računu DFI stranke, razen, če od stranke prejme pisno navodilo za glasovanje.

Poddepozitar si je na zahtevo stranke dolžan prizadevati izdati ali priskrbeti stranki pooblastilo za izvrševanje glasovalnih pravic na podlagi DFI.

5. KOMUNICIRANJE

Nalogi 13. člen

Nalog imetnika pravic poddepozitarju učinkuje le v primeru, če ga da imetnik pravic ali oseba, ki je upravičena zastopati imetnika pravic pri dajanju takšnih nalogov, in je dan v pisni obliki.

Poddepozitar se lahko s posameznim imetnikom pravic dogovori za dajanje nalogov v drugačni obliki.

Obvestila poddepozitarja 14. člen

Če je nastanek kakšne posledice v zvezi s temi pravili odvisen od obvestila poddepozitarja imetniku pravic, se šteje, da je imetnik pravic prejel takšno obvestilo, če mu ga je poddepozitar posredoval z uporabo kontaktnih podatkov, vpisanih v poddepozitarjevih evidencah.

Poročila o stanju 15. člen

Poddepozitar mora na zahtevo imetnika finančnih instrumentov izpisek prometa na računu stranke iz prejšnjega odstavka za zahtevano obdobje izdati naslednji delovni dan po prejemu zahteve. Za stranko se šteje tudi imetnik pravice tretjega. Izpisek vsebuje tudi stanje na računu v poddepoju na dan izdaje izpiska.

Zahteva imetnika finančnih instrumentov za izpisek mora vsebovati:

- ime in identifikacijo stranke,
- številko računa v poddepoju,
- finančni instrument, na katerega se nanaša zahteva za izpisek, ali označbo, da se zahteva za vse finančne instrumente,
- obdobje, na katerega se nanaša izpisek.

Za obliko zahtevka se smiselno uporablja 13. člen teh pravil.

Opozorila v zvezi z vodenjem finančnih instrumentov in denarnih sredstev 16. člen

DBS v zvezi z vodenjem finančnih instrumentov strank prek centralnega depozitarja ali vmesnega poddepozitarja ne odgovarja za dejanja ali opustitev centralnega depozitarja ali vmesnega poddepozitarja, pri katerem vodi finančne instrumente strank v svojem imenu in za račune strank. Zaradi dejanj ali opustitvi ali nesolventnosti centralnega depozitarja lahko pride do primankljaja finančnih instrumentov v poddepojih DBS. DBS za takšne primankljaje finančnih instrumentov ne odgovarja. V teh primerih DBS za račun stranke in na njene stroške uveljavi ustrezne odškodninske in druge zahtevke v razmerju do odgovorne osebe oziroma na zahtevo stranke nanjo prenese ustrezne odškodninske in druge zahtevke v razmerju do odgovorne osebe.

Izključitev odgovornosti 17. člen

Poddepozitar ne odgovarja stranki ali drugemu imetniku pravic za primankljaj ali katerokoli drugo škodo, za katero je odgovoren drug vmesni poddepozitar oz. centralni depozitar.

Izpiski 18. člen

Poddepozitar imetniku vsaj enkrat letno pošlje informacije o transakcijah na računu v poddepoju. Obvestilo vključuje naslednje informacije:

- identifikacijske podatke stranke, ki so vpisani v poddepo,
- presečni dan izpiska,
- za vsak račun stranke:
 - o številko računa,
 - o oznake in količine DFI, ki so vpisani na računu,
 - o če so na DFI vpisane pravice tretjih tudi:
 - podatek o vrsti pravice tretjega,
 - oznako in količino DFI, ki so predmet te pravice.

Letni izpisek stanja iz prvega odstavka tega člena pošlje poddepozitar stranki z navadno pošto pošiljko.

Veljavnost pravil 19. člen

Akt Pravila poddepoja stopi v veljavo s 10. 09. 2012 in se objavi na spletni strani www.dbs.si.

Ta akt se lahko spremeni tako, da poddepozitar objavi njegove spremembe na enak način, kot je bil objavljen ta akt.

Z dnem veljavnosti akta Pravila poddepoja preneha veljati akt Pravila poddepoja, ki je prišel veljati 1. 3. 2012.

V Ljubljani, dne 3. 9. 2012

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE D.D.
Uprava banke

Mojca Štajner
članica uprave

Sonja Anadolli
predsednica uprave